

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Меморијална архитектура у Србији XX века
Наставник/наставници: др Владана Путник Прица, научни сарадник
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов: Обавезно похађање предавања и вежби.
Циљ предмета Продубљивање постојећег знања студената докторских студија у вези меморијалне архитектуре у Србији кроз културну политику, културу сећања и стилски и програмски развој типологије споменика посвећеним страдалима у Балканским ратовима, Првом и Другом светском рату.
Исход предмета Студент докторских студија ће стећи додатна знања о односу између уметности, архитектуре, културе сећања и културне политике. Кроз анализу бројних фактора који су утицали на промене у приступу пројектована споменика и спомен-обележја у Србији током XX века, докторанди ће проширити своја постојећа знања о меморијалној архитектури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у проблематику тумачења и анализе меморијалне архитектуре, споменик као место сећања; споменици и спомен-обележја Балканским ратовима, лично сећање - породичне капеле; споменици посвећени жртвама Првог светског рата, конструисање места сећања у Краљевини Југославији (споменик захвалности Француској, споменик Незнаком јунаку, Победник, цркве и костурнице, војничка гробља); послератно бележење места сећања, споменици Црвеноармејцима; социјалистички реализам и меморијална архитектура; рађање социјалистичког модернизма кроз градњу споменика; настанак меморијалних паркова као посебног вида обликовања културе сећања у социјалистичкој Југославији (Богдан Богдановић, Миодраг Живковић, Војин Бакић, Момчило Крковић и др.); распад Југославије и девастација споменичког наслеђа; период транзиције и глобализације - ревалоризовање споменичке архитектуре? <i>Практична настава</i> Практичан део наставе подразумева интерактивну наставу уз дискусије и развој критичког мишљења према проблематици теме изборног курса. Циљ је да се кроз критичку анализу меморијалне архитектуре прате промене у уметности, култури, друштву, политици и идеологији на просторима Србије и Југославије током XX века.
Литература А. Кадиевић, <i>Један век тражења националног стила у српској архитектури, средина XIX – средина XX века</i>, Београд 2007. А. Ignjatović, <i>Jugoslovenstvo u arhitekturi 1904-1941</i>, Beograd 2007. А. Kadijević, “Between unitarism and regionalisms: Architecture in Yugoslavia (1918-1941)”, in: <i>Architecture of independence in Central Europe/Architektura niepodległości w Europie Środkowej</i>, Krakow 2018, 248-274. А. Кадиевић, „Експресионизам у београдској архитектури (1918-1941)“, <i>Наслеђе</i> XIII (2012): 59-77. О. Manojlović Pintar, <i>Arheologija sećanja: spomenici i identiteti u Srbiji 1918–1989</i>, Beograd 2014. А.Бркић, <i>Знакови у камену</i>, Београд 1992. А.Кадиевић, <i>Византијско градителство као инспирација српских неимара новијег доба/Byzantine architecture as inspiration for Serbian New Age architects</i>, Београд/ Belgrade 2016. А. Кадиевић, М. Попадић (ур.), <i>Простори памћења</i>, Београд: Филозофски факултет, 2013. В. Путник, „Меморијална скулптура Миодрага Живковића (период 1960–1980)“, <i>Зборник радова са академске конференције Јавни споменици и спомен обележја: колективно памћење и/или заборав</i> (2014), 115–124. V. Putnik, “Second World War monuments in Yugoslavia as witnesses of the past and the future”, <i>Journal of Tourism and Cultural Change</i> vol. 14 no. 3, 206-221. V. Putnik, N. Lajbenšperger, “On the wings of modernity: WWII memorials in Yugoslavia”, <i>Docomomo Journal</i> 59 (2018), 74-78.

A.Кадиевић, *Момир Коруновић*, Београд 1996.

O. Manojlovic Pintar, "Uprostoravanje ideologije: spomenici Drugog svetskog rata i kreiranje kolektivnih parkova." *Dijalog povjesničara/istoričara* 10/1 (2008): 287-97.

M. Cvetić, "Monumentalna memorijalna politička skulptura." u: Šuvaković, Miško (ur.), *Istorija umetnosti u Srbiji XX vek*. Beograd: Orion Art, 2012, 303-323.

M. Bergholz, "Među rodoljubima, kupusom, svinjama i varvarima: Spomenici i grobovi NOR-a 1947-1965." *Godišnjak za društvenu istoriju* 14/1 (2007): 61-82.

O. Manojlovic Pintar, "ŠIROKA STRANA MOJA RODNAJA": Spomenici sovjetskim vojnicima podizani u Srbiji 1944–1954, *Tokovi istorije* 1-2 (2005), 134-144.

S. Horvatinčić, Povijest nemogućeg spomenika: podizanje spomenika žrtvama fašizma u Jajincima, *Analiz GAA XXXII–XXXV* (2012.–2015.), 261-282.

S. Horvatinčić, Ballade of the Hanged: The Representation of Second World War Atrocities in Yugoslav Memorial Sculpture, in: *Art and its Responses to Changes in Society*, Cambridge, 2016, 186-208.

V. Obrenović, Српска меморијална архитектура: 1918-1955, докторска дисертација, Београд, 2013.

H. Karge, *Sećanje u kamenu – okamenjeno sećanje?*, Beograd, 2014.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5x15	Практична настава:
------------------------------------	--------------------------------	---------------------------

Методe извођења наставе

Предавања и вежбе, теоријско-практични приступ, дискусије, видео презентације.

Оцена знања (максимални број поена 100)
--

Семинар 40 поена и усмени испит 60 поена.

*максимална дужна 1 страница А4 формата
